

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 9

16.05.2017 – 31.05.2017

Foreign
Policy
Research
Institute

**Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні**

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Візит Президента України до Німеччини за його переконанням пройшов на «безпрецедентному рівні довіри»</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	4
Україна – НАТО.....	8
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	8
<i>Які надії принесла Україні зустріч глав держав НАТО.....</i>	<i>8</i>
Євроатлантичний процес в Україні	10
НАТО у фокусі тижня	11
Зовнішня політика	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
<i>Саміт ОЧЕС: економіка чи безпека?</i>	<i>13</i>
Двосторонні відносини.....	15
ЧЕХІЯ	15
ІЗРАЇЛЬ	16
ПОЛЬЩА	16
КІПР	17
СЛОВЕНІЯ.....	17
ТУРЕЧЧИНА	18
Опір російській гібридній війні.....	19
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	19
<i>Реакція на закриття російських сайтів та маніпуляції УПЦ РП.....</i>	<i>19</i>

Україна – Європейський союз**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ*****Візит Президента України до Німеччини за його переконанням
пройшов на «безпрецедентному рівні довіри»***

20 травня відбувся робочий візит Президента України до Німеччини. У ході зустрічі з Федеральним Канцлером Німеччини сторони обговорили низку питань стосовно ситуації в Україні, реалізації Мінських домовленостей, а також взаємовідносин України та Європейського Союзу. Відзначимо, між Україною та Німеччиною триває інтенсивний діалог і це вже третя офіційна зустріч Петра Порошенка та Ангели Меркель у цьому році та 11-та за час його перебування на посаді Президента. За словами українського Президента, країни на даний момент досягли **«безпрецедентного рівня довіри»** [1].

В чому ж полягає цей «безпрецедентний рівень»? «Безпрецедентність» за словами Президента полягає в тому, що під час тривалих переговорів було охоплено все коло питань, починаючи з питань безпеки і підтримки Німеччиною та Європейським Союзом суверенітету, територіальної цілісності та незалежності України. Петро Порошенко також подякував Німеччини за її роль в питанні надання українцям безвізового режиму [2]. «Це рішення означає остаточне розірвання з радянською імперією, остаточне повернення України до родини європейських народів», - наголосив Порошенко [3].

Втім, головною темою зустрічі була ситуація на Донбасі та проблеми в імплементації Мінських угод. Як відомо, Федеральний уряд Німеччини докладає чималих зусиль для політичного врегулювання ситуації на Сході України, принцип якого зводиться до посередництва у відносинах між російською та українською сторонами. Так, напередодні зустрічі з Президентом, Меркель повідомила, що поінформує Порошенка про результати минулих переговорів з президентом Росії Володимиром Путіним у Сочі і з новим президентом Франції Еммануелем Макроном.

Цілком очевидно, Німеччина як європейський лідер прагне стабілізувати ситуацію в Європі. Вирішення ситуації в Україні означало б і послаблення напруженості в самому ЄС. Так, під час зустрічі з Порошенком, Меркель заявила, що для досягнення політичного вирішення теперішнього конфлікту на Донбасі треба якомога швидше провести новий раунд переговорів на найвищому рівні. Йдеться про перемовини в так званому «Нормандському форматі». Крім того, Меркель запевнила главу української держави, що новообраний Президент Франції Еммануель Макрон готовий вести такі переговори. На тлі цього було також обіцяно якомога швидше відновити

контакти між главами трьох причетних до перемовин держав та самою Меркель. Порошенко в свою чергу наголосив, що не бачить «жодних інших альтернатив» Мінському процесу [4]. Останнє, втім, означає, що Президент Порошенко не бачить альтернативи існуючій реальності, тобто, продовженню бойових дій на Донбасі на низькому рівні інтенсивності.

Цим і користується Росія. Поступово вона утворює на Донбасі квазідержавні інститути, визнає паспорти ЛНР та ДНР, запроваджує в обіг російський рубль, націоналізує підприємства та всіляко «саботує» Мінський процес.

Підкреслимо, що візит Президента до Німеччини відбувся після перемоги Макрона у Франції, який є однією зі сторін «Нормандського формату», та передодні Саміту «Великої Сімки», де ситуація в Україні стояла на порядку денному. Тому, була надія, що Німеччина, як європейський лідер, може мати вплив на консолідовану позицію країн G 7 у підтримці України. Так, Ангела Меркель та Еммануель Макрон намагалися закріпити можливість для нових санкцій у випадку порушення Мінських домовленостей. Однак, у заключне комюніке Саміту увійшла лише частина заяви, що «держави G 7 визнають взаємозв'язок між тривалістю санкцій до моменту повного виконання Росією Мінську». Водночас, країни G 7 обмежилися запевненням в тому, що вони «готові до посилення санкцій у випадку таких порушень» [5]. Нагадаємо, ситуація в Україні буде також обговорюватися на зустрічі «Великої двадцятки» яку скоро буде приймати Ангела Меркель у своїй країні.

1. <http://bit.ly/2rQp>
2. <http://www.president.gov.ua/news/yaksho-minski-domovlenosti-ne-vikonuvatimutsya-z-visokoyu-do-41490>
3. <http://bit.ly/2qBkroh>
4. <http://bit.ly/2r6vqtb>
5. <https://uain.press/main/g7-kryhkyj-soyuz-vydymist-yednosti/>

Інші події в ЄС

Це історичний день для України та Євросоюзу – Президент взяв участь в церемонії підписання документу про запровадження безвізового режиму з ЄС

17.05.17

Президент України Петро Порошенко в рамках робочого візиту до Страсбургу взяв участь в урочистій церемонії підписання рішення ЄС про запровадження безвізового режиму для громадян України. Законодавчий акт Європейського Союзу, яким запроваджується безвізовий режим, підписаний Президентом Європейського Парламенту Антоніо Таяні та міністром внутрішніх справ і національної безпеки головною у Раді ЄС Мальти Кармело Абеоло.

«Сьогодні абсолютно історичний день. Це абсолютно історичний день для України, для 45-мільйонної нації. Я абсолютно впевнений в тому, що це так само історичний день для Європейського Союзу. Україна повертається до європейської родини. Україна прощається в останнє з радянською і російською імперіями», - сказав Петро Порошенко на прес-конференції по завершенні церемонії підписання документу.

Президент наголосив, що Україна сповнена рішучості продовжувати процес реформування країни і нагадав, що тільки задля візової лібералізації було втілено в життя 144 реформи.

Петро Порошенко подякував Європейській комісії за підготовку законодавчої пропозиції і за дуже важку роботу, яку була зроблена, щоб підтримати Україну на цьому шляху. Він також подякував Раді Європейського Союзу і всім країнам-членам за їх підтримку нашої країни.

Президент запросив Президента Європейського Парламенту відвідати Україну. «Я хочу скористатись цією можливістю, щоб запросити пана Президента Таяні відвідати Україну для того, щоб підкреслити: пане Президенте, Ви справжній герой, герой, який дозволив Україні повернутись до європейської сім'ї», - сказав Глава держави.

Президент Європейського Парламенту Антоніо Таяні подякував Президенту України за участь у церемонії підписання законодавчого акту Європейського Союзу, яким запроваджується безвізовий режим для громадян України та назвав цей момент «добрим посланням для України».

МЗС України

Делегація України в ПАРЕ зірвала ще один план РФ щодо повернення в асамблею

19.05.2017

Українська делегація в Парламентській Асамблеї Ради Європи зірвала черговий план щодо повернення росіян в ПАРЕ.

Про це на своїй сторінці у Facebook написав віце-президент ПАРЕ від України Георгій Логвинський, який перебуває на засіданні юридичного комітету ПАРЕ у Белграді (Сербія).

"Russia goodbye! - по-сербськи. Зірвався черговий план Росії щодо зняття санкцій через діалог і маніпуляції. Сьогоднішні слухання юридичного комітету ПАРЕ за участі депутатів Росії скасовані", - написав він.

"Їх запросила сербський друг - доповідач по НУО для обміну думок. Це - частина загального плану повернення росіян в ПАРЕ. Однак наша делегація поставила умову, яку підтримав комітет голосуванням. Ми "за", але лише за умови, якщо запрошені особи не голосували за анексію Криму, не перебувають під санкціями ЄС і не порушували права людини", - повідомив Логвинський, додавши, що запрошення саме з такими умовами мали бути відправлені російським колегам.

"Я розумію, що це дійсно важке завдання - знайти "правильну" людину за такими критеріями в Думі. Через це гості не приїхали й засідання - або правильніше "російська маніпуляція" - зірвалася", - розповів він.

"Нагадали про Сирійські візити в рамках дружби з Росією, а також символічно, що саме в день депортації Кримських татар ми не забуваємо про важливість захисту прав людини. Гібридна війна триває і в загальному підсумку чергова перемога нашої делегації!", - заявив Логвинський.

Раніше повідомлялося, що російська делегація в Парламентській Асамблеї Ради Європи вимагала змінити правила, аби вона могла повернутися до роботи в Асамблеї.

Нагадаємо, у 2014 році ПАРЕ ухвалила резолюцію та позбавила російську делегацію права голосу на рік через анексію Криму. У відповідь російська делегація припинила участь у роботі ПАРЕ. У 2016 та 2017 році Росія не надіслала у Страсбург список своєї делегації, тим самим уникла голосування, на якому мало б вирішитися питання продовження припинення права голосу.

Європейська правда

Єврокомісар з питань політики сусідства відвідає Україну на початку червня

29.05.2017

Комісар Євросоюзу з питань європейської політики сусідства і розширення Йоханнес Хан відвідає Україну 1-2 червня. Під час свого візиту Хан відвідає Київ, Маріуполь і Дніпро, повідомляє прес-служба представництва Євросоюзу в Україні.

Раніше повідомлялося, що Україна офіційно пропонує Європейському Союзу новий формат співробітництва, який би включав в себе Грузію та Молдову. Новий формат став би заміною Східному партнерству, стимулів якого ці країни позбавляються після отримання безвізового режиму.

ZN,UA

Заява Президента Європейської Комісії Жан-Клода Юнкера щодо голосування в Сенаті Нідерландів з питання ратифікації Угоди про асоціацію між Європейський Союзом та Україною

30.05.2017

Сьогоднішнє голосування в Сенаті Нідерландів – це важливий сигнал від Нідерландів та всього Європейського Союзу до наших українських друзів: місце України – в Європі. Майбутнє України – з Європою.

Я хотів би висловити вдячність уряду Нідерландів та керівництву інших сторін за їхні зусилля задля позитивного завершення цього процесу. Ми вже на завершальному етапі. Наша Угода про асоціацію, включаючи частину щодо глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі, ще на один крок ближче до ратифікації. Я б хотів, щоб цей процес завершився швидко, до початку саміту ЄС-Україна, який заплановано на липень.

Європейський Союз повністю відданий нашому партнерству з народом України, який став одним з найближчих та найбільш цінних для нас. Угода про асоціацію вже привела до зростання торгівлі між нами та покращення матеріального стану підприємців. Вона допомогла розпочати та зміцнити безліч реформ в Україні, а також створила нові можливості як для громадян Європейського Союзу, так і для громадян України.

Європейський простір

Європарламентарі вітають схвалення Сенатом Нідерландів Угоди про асоціацію між ЄС та Україною

31.05.2017

Процес ратифікації був марафоном з багатьма часто несподіваними та несправедливими перепонами, кажуть ключові європарламентарі, які займаються питанням відносин з Україною, після позитивного голосування Сенату Нідерландів.

Заява голови Комітету із закордонних справ Європейського Парламенту Девіда МакАЛЛІСТЕРА (Європейська Народна Партія, Німеччина), голови Парламентського комітету асоціації між Україною та ЄС Даріуша РОСАТІ (Європейська народна партія, Польща) та його заміників Тібора ШАНІЯ (Прогресивний альянс соціалістів і демократів, Угорщина) і Каї КАЛЛАС (Альянс лібералів і демократів за Європу, Естонія), а також постійного доповідача щодо України Міхаеля ГАЛЕРА (Європейська народна партія, Німеччина): «Ми щиро вітаємо сьогоднішнє голосування Сенату Нідерландів в підтримку Угоди про асоціацію між ЄС та Україною. Воно відкриває шлях до повноцінного набуття чинності цією ключовою угодою. Для Європейського Парламенту, який її ратифікував переважною більшістю голосів ще в листопаді 2014 року, це чудова – та довгоочікувана новина. Процес ратифікації був марафоном з багатьма

несподіваними та несправедливими перепонами. Це нечесно по відношенню до хоробрих громадян України, які боролись за цю Угоду на Майдані взимку 2013-2014 років; більш ніж сто з них заплатили за неї ціною власного життя. Таким чином, ми закликаємо як владу Нідерландів, так і виконавчі органи ЄС завершити процедуру якомога швидше, але не пізніше саміту ЄС-Україна, який відбудеться в Києві 13 липня.

Це ще одна визначальна подія у двосторонніх відносинах України та ЄС після надання безвізового режиму. Останній вступить в силу для громадян України 11 червня. Віднині час подумати про майбутнє наших відносин. Слід розпочати з надання допомоги Україні, щоб вона могла сповна використати потенціал Угоди про асоціацію та з визначення сфер для подальшого посилення співпраці. Як і раніше, ми стоїмо пліч-о-пліч з нашими українськими друзями, особливо в рамках наших міжпарламентських відносин. Ми також зробимо все від нас залежне, щоб допомогти їм в проведенні реформ, поділитись досвідом, де це потрібно, та сприяти подальшому розвитку наших двосторонніх відносин, на благо як громадян ЄС, так і громадян України».

Європейський простір

Україна – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Які надії принесла Україні зустріч глав держав НАТО

25 травня у Брюсселі відбулася зустріч глав держав-членів НАТО. Напередодні події, 24 травня, в НАТО заявили, що знімають статус саміту із цієї зустрічі. **Зниження статусу саміту фактично означає, що не будуть ухвалюватися офіційні документи саміту, тобто формальні рішення Атлантичної ради.** Як відомо, вперше у такому заході взяли участь президенти США та Франції.

Основними результатами згаданої зустрічі можна вважати:

1. заяву Дональда Трампа про те, що Вашингтон дотримуватиметься своїх зобов'язань щодо колективної безпеки в рамках Альянсу. Однак він не згадав, що Америка гарантує виконання ст. 5 Статуту НАТО, натомість вимагав збільшити фінансові витрати країн-членів на оборону;
2. НАТО приєднається до коаліції проти терористичного угруповання «Ісламська Держава» (проте, Генсек організації наголосив, що це не означатиме, що Альянс безпосередньо братиме участь у бойових діях проти ісламістів, а виконуватиме координаційні функції і братиме участь в політичних дискусіях її членів);
3. країни НАТО підтримали подвійну стратегію Ангели Меркель та підтвердили підхід до відносин Альянсу з Росією, що передбачає поєднання діалогу з безпековими заходами [1].

Для України зустріч глав держав НАТО стала знаковою, так-як більшість лідерів країн Альянсу висловилися за зміцнення партнерства з Україною та продовження надання підтримки нашій державі. «... Альянс виступає на підтримку того, що ми будемо продовжувати зміцнювати наше партнерство з Україною, надавати практичну та політичну підтримку», - заявив Столтенберг ввечері у четвер, 25 травня, після завершення зустрічі лідерів держав НАТО у Брюсселі [1].

За словами виконувача обов'язків глави місії України при НАТО Єгора Божка, **Україна та питання російської агресії дуже часто згадувалися як в офіційних виступах, так і в кулуарних обговореннях** [2]. Напередодні зустрічі Дональд Трамп, проти команди якого у США триває розслідування щодо контактів з російським керівництвом, підтвердив загальну позицію країн Заходу: **Москва має нести відповідальність за анексію українського півострова Крим та за свої дії на Сході України** [3].

У цьому контексті відомий експерт з питань Східної Європи та Росії, викладач Королівського коледжу у Лондоні, Александер Кларксон у Twitter зазначив, якщо зважати на те, яку важливість президент США Дональд Трамп приділяє витратам країн-членів НАТО на оборону, Україна має вже зараз отримати дозвіл на приєднання до цього оборонного альянсу [4]. Проте, низка впливових ЗМІ розкритикували Трампа за його різкий тон з партнерами по НАТО. У країн-членів НАТО склалася більш-менш чітка позиція щодо Росії, однак щодо питань тероризму та міграції, на яких акцентував Трамп досі немає єдності. Тому, лунала критика в бік Президента США, що він роз'єднує НАТО, хоча мав би докладати зусилля для єднання. Щодо питання України то після перемовин з Дональдом Трампом Туск заявив: «Я не можу сказати, що в нас на 100 відсотків спільні позиції щодо Росії. Однак, що стосується конфлікту в Україні, здається, що ми на одній лінії»[3].

Загалом єдності в усіх питаннях на зустрічі лідерів країн НАТО не досягнуто. Заяви Дональда Трампа були дещо розмитими. І очевидно, саме через певну непередбачуваність Дональда Трампа було вирішено зняти статус саміту із зустрічі країн-членів Альянсу. З приходом до влади адміністрації Трампа у самому НАТО присутня деяка невизначеність. США досі не мають постійного представника в НАТО а Держдеп залишається без керівників на ключових напрямках. За цих умов, знизивши зустрічі до «вечері» в НАТО змогли уникнути підсумкового документу «декларації саміту» по якому не вдалося б досягти остаточної згоди.

Однак, зустріч лідерів держав НАТО надала чіткі сигнали світові про подальшу підтримку України та несприйняття агресивної політики Росії. Заяви керівництва НАТО свідчать, що Україна знаходиться у зоні його пріоритетної уваги. Очевидно, що Альянс і надалі надаватиме матеріально-технічну допомогу для розвитку сектора безпеки і оборони України. Відзначимо, за останні роки співробітництво України і НАТО має набагато більші масштаби ніж будь коли раніше. Окрім перетворень у збройних силах, нині «Укроборонпром» за участі НАТО організовує академію, де представників оборонних підприємств нашої держави навчатимуть методам роботи за стандартами НАТО [5].

Заступник генсека Організації Північноатлантичного договору Роуз Геттемюллер, яка у відеозверненні зі штаб-квартири НАТО присвяченому 20-ти річчю заснування Центру інформації та документації НАТО в Україні до студентів Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка та експертів наголосила, що «Північноатлантичний альянс продовжуватиме допомагати Україні здійснювати всі реформи, які зроблять її сильнішою та більш стабільною» [7]. Вона також запевнила, що союзники НАТО не визнаватимуть нелегальну та нелегітимну анексію Криму. Водночас вона відзначила, що Україна є одним із найцінніших партнерів НАТО. **Відтак, зустріч глав – держав Альянсу на вищому рівні окреслила головний перспективний напрямок співробітництва з Україною – допомога в реформах. Головне питання чи вистачить політичної волі у керівництва нашої держави вести країну до логічного результату такого співробітництва.**

1. <http://bit.ly/2rTgVu0>
2. <http://bit.ly/2rTuGJ6>
3. <http://bit.ly/2qF5GAS>
4. <https://twitter.com/APHClarks on>
5. <https://www.euointegration.com.ua/experts/2017/05/25/7066190/>
6. <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/20-rokiv-poryad-ale-ne-razom>

Євроатлантичний процес в Україні**У штаб-квартирі НАТО пройшло чергове засідання Спільної робочої групи Україна – НАТО з питань воєнної реформи****13.05.2017**

Делегація України на чолі з Першим заступником Секретаря Ради національної безпеки і оборони України генерал-полковником М.Ковалем взяла участь у щорічному засіданні Спільної робочої групи Україна – НАТО з питань воєнної реформи високого рівня.

У ході засідання був обговорений прогрес України у реформуванні сектору безпеки і оборони, а також стан імплементації Комплексного пакету допомоги НАТО для нашої країни.

Значну увагу було приділено питанню удосконалення нормативно-правової бази України, зокрема, розробці проекту Закону “Про національну безпеку”, реформуванню Міністерства внутрішніх справ України, а також гендерній проблематиці.

Представники країн-членів НАТО позитивно оцінили досягнуті українською стороною результати в реформуванні сектору безпеки і оборони. Союзники наголосили на тому, що вони продовжать надавати Україні політичну підтримку та практичну допомогу під час її боротьби з російською агресією.

*Місія України при НАТО***Центр інформації та документації НАТО в Україні святкує своє двадцятиріччя****19.05.2017**

Центр інформації та документації НАТО (NIDC) в Україні відсвяткував у Києві своє двадцятиріччя. Перший в історії НАТО офіс громадської інформації, відкритий в країні-партнері, Центр протягом двадцяти років поширює інформацію про НАТО і сприяє підвищенню рівня обізнаності щодо НАТО в Україні.

Протягом двадцяти років Центр інформації та документації НАТО (NIDC) приймає на своїй території Інститут міжнародних відносин київського Національного університету імені Тараса Шевченка. За цей час Центр організував понад дві сотні ознайомчих поїздок і візитів для студентів, журналістів, науковців, парламентарів до штаб-квартири НАТО в Брюсселі. Загалом дві тисячі українців відвідали штаб-квартиру НАТО в рамках цих візитів. Було впроваджено понад 600 інформаційних і медійних проектів.

Центр завжди підтримує українське громадянське суспільство і бере участь у відкритому діалозі щодо НАТО. Він активно підтримував багатьох неурядових дійових осіб під час Революції Гідності, таких як Український кризовий медіа-центр, з метою надання світової фактичної інформації і новин про події в країні. Він надавав фінансову підтримку громадянським активістам, які боролися проти російської пропаганди, і допомагали формувати нові незалежні українські ЗМІ.

Центр також надає активну підтримку українському уряду в його зусиллях, спрямованих на створення дієвої стратегічної і кризової комунікації.

Організація Північноатлантичного договору

НАТО у фокусі тижня**НАТО посилює зусилля з поліпшення розуміння ролі Альянсу суспільством****22.05.2017**

Під лозунгом “WeAreNATO” (МиНАТО), Альянс посилює зусилля з роз’яснення основної місії НАТО, яка полягає в гарантуванні свободи і безпеки своїм громадянам. У понеділок, 22 травня 2017 року, помічник Генерального секретаря НАТО з громадської дипломатії Такан Ілдем сказав:

«НАТО відіграє істотну роль у збереженні миру і безпеки в Європі і Північній Америці протягом майже 70 років. В часи непевності і непередбачуваності потужний альянс НАТО важливий як ніколи.

Дуже важливо, щоб усі наші громадяни – особливо молоді люди, які виросли в мирні часи – розуміли, що таке НАТО і чим ми займаємось. Тривалість нашого успіху залежить від розуміння нашими громадянами істотної ролі, яку НАТО відіграє в нашій безпеці, на якій ґрунтується наше процвітання. Ми залишимося повністю прозорими і активними, пояснюючи нашу важливу роботу зовнішньому світові».

Концепція «МиНАТО» зосереджена на перевагах єдності і солідарності між членами Альянсу, і ролі, яку НАТО відіграє в збереженні євроатлантичної безпеки. В цій комунікативній діяльності усього Альянсу, підтриманій країнами – членами НАТО, буде використовуватись фірмовий мультимедійний контент для ілюстрації того, як члени НАТО працюють разом в різних сферах, в тому числі у дипломатії, військовій справі і реагуванні на кризові ситуації.

Організація Північноатлантичного договору

Лідери НАТО домовились робити більше для боротьби проти тероризму і забезпечення більш справедливого розподілу тягаря.**25.05.2017**

Лідери НАТО у четвер, 25 травня 2017 року, завершили своє засідання у новій штаб-квартирі НАТО в Брюсселі. Ця зустріч стала потужною демонстрацією трансатлантичної єдності і рішучості, бо члени Альянсу прийняли важливі рішення для посилення боротьби проти тероризму і забезпечення більш справедливого розподілу тягаря в НАТО.

Альянс узгодив План дій для посилення участі в боротьбі проти тероризму. «НАТО стане повноправним членом Глобальної коаліції, в якій 28 членів Альянсу вже беруть участь», – сказав Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг. Він зазначив, що це дасть можливість НАТО брати участь в політичній роботі, в тому числі щодо координації підготовки і розбудови потенціалу.

Альянс збільшить свою підтримку Коаліції, забезпечивши участь літаків спостереження НАТО АВАКС в поліпшенні управління повітряним простором. «Ми також вирішили створити Групу антитерористичної розвідки в нашому новому Розвідувальному відділі. Це покращить обмін інформацією між членами Альянсу. В тому числі щодо загрози з боку іноземних бойовиків», – сказав пан Столтенберг.

Лідери НАТО також домовилися робити більше для забезпечення більш справедливого розподілу тягаря в Альянсі. «Сьогодні ми вирішили розробляти Щорічні національні плани, які визначатимуть, як члени Альянсу збираються виконувати зобов’язання щодо інвестицій в оборону, взяті нами разом в 2014 році. Національні плани стосуватимуться трьох основних сфер: грошей, сил і засобів, і внесків», – сказав Генеральний секретар.

До лідерів НАТО приєднався прем'єр-міністр Чорногорії Маркович. Чорногорія невдовзі стане двадцять дев'ятим членом альянсу НАТО, що є чітким сигналом про те, що двері до членства в НАТО залишаються відкритими.

Організація Північноатлантичного Договору

У НАТО закликали Росію відмовитися від визнання Абхазії і Південної Осетії

29.05.2017

Парламентська асамблея НАТО закликає Росію відкликати визнання незалежності сепаратистських регіонів Грузії Абхазії і Південної Осетії й вивести звідти свої війська. Відповідну декларацію ухвалили на сесії асамблеї в Тбілісі 29 травня.

У документі висловлюється підтримка територіальній цілісності і суверенітету Грузії.

У Тбілісі також підписали нову угоду про співпрацю між урядом Грузії і НАТО. При цьому терміни вступу країни у військовий союз поки що не озвучені. У НАТО відзначили проведені в Грузії реформи і закликали посилити незалежність судової системи, зберегти плюралізм у ЗМІ і знизити напруженість між владною й опозиційними партіями.

Москва визнала сепаратистські регіони Грузії Абхазію і Південну Осетію незалежними державами після п'ятиденної війни проти Тбілісі у 2008 році. Лише кілька країн наслідували цей приклад, у той час як переважна більшість вважає Абхазію і Південну Осетію частинами Грузії. Росія направила тисячі своїх військових у ці регіони.

Радіо Свобода

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Саміт ОЧЕС: економіка чи безпека?

22 травня 2017 року, у м. Стамбул відбувся 25-й ювілейний саміт ОЧЕС. Україну на Саміті представив Віце-прем'єр-міністр України - Міністр економічного розвитку та торгівлі України Степан Кубів.

У своєму виступі під час Саміту С.Кубів привітав турецьке головування із вдалим проведенням заходу. Глава української делегації підкреслив, що в умовах сьогоденної безпекової ситуації в регіоні, постає загроза припинення подальшого економічного співробітництва, а також поглиблення співпраці між країнами-членами ОЧЕС. Підкресливши очевидні кризові явища в ОЧЕС, які гальмують реалізацію регіональних проектів, Кубів зазначив, що ефективне співробітництво в регіоні Чорного моря, яке було засноване у 1992 році на демократичних цінностях і принципах, можливе лише за умови повернення миру та стабільності, а також поваги до міжнародного права [1]. Окрім того, Кубів поклав відповідальність за неможливість реалізації проектів в рамках ОЧЕС на Росію. До прикладу, він навів проект кільцевої автомобільної дороги навколо Чорного моря, який неможливо реалізувати через російську окупацію[2]. Зазначимо, це питання було одним із головних на порядку денному Саміту ОЧЕС.

Важливим актом української сторони було те, що Міністр закордонних справ України Павло Клімкін під час наради міністрів, яка є вищим керівним органом ОЧЕС поставив вимогу включити в декларацію ювілейного 25-го саміту визначення Російської Федерації агресором. Його позицію підтримала Грузія. Росія та Вірменія, прогнозовано, відмовились голосувати за новий, запропонований Україною та Грузією, варіант декларації 25-го саміту ОЧЕС. Василь Небензя, заступник Міністра закордонних справ РФ, який представляв Росію на Саміті звинуватив Україну у політизації Саміту та заявив з цього приводу: «...складається враження, що українське керівництво не має інших пріоритетів у зовнішній політиці, окрім як виставляти Росію агресором» [3].

Результатом Саміту стало підписання Спільної декларації яка більш-менш влаштовує усі сторони, хоча має деякі надто ідеалістичні положення про взаємну повагу держав, спільне бачення розвитку співробітництва та ін. У документі засуджується тероризм, привертається увага до проблеми біженців, підкреслена важливість розвитку співпраці в таких галузях, як сільське господарство,

агропромисловість, банківська та фінансова сфери, боротьба з організованою злочинністю, митні питання, освіта, енергетика, захист навколишнього середовища, інформаційно-комунікаційні технології, інституційне оновлення і належне управління, наука і технології, туризм, культура, торговельно-економічний розвиток і транспорт тощо [4]. Невипадково Міністр закордонних справ Павло Клімкін за день до оприлюднення назвав цей документ «пустим». Принциповим для України було включити в текст документа норму про відданість Організації ключовим нормам міжнародного права, статуту ООН [3].

Очевидно, нині в ОЧЕС немає єдності її членів з основних питань Чорноморського регіону. І не дивлячись що організація має економічне спрямування, політичні моменти мають важливіше місце. Відзначимо, на території країн, які входять в ОЧЕС зосереджена велика кількість «заморожених конфліктів» і точиться війна між Росією та Україною. Варто також відзначити, що **саме Росія спровокувала ці конфлікти і скоїла проти України воєнну агресію анексувавши та окупувавши значну частину її території**. Усе це ще більше ускладнює суто економічний підхід у роботі організації. Степан Кубів, чітко висловився з цього приводу привівши приклад України. Він підкреслив, що **не може бути миру в регіоні в той час як Україна залишилася територіально розколота, а співпраця в ОЧЕС має бути посилена «у світлі демократичних цінностей та ідеалів»** [5]. Відповідно, **конфліктогенність регіону ставить питання безпеки на перший план**.

Щодо ролі України в ОЧЕС, Посол Туреччини Йонет Джан Тезель відзначив: «...я не можу уявити ОЧЕС без України та її внесків. Україна, незважаючи на всі труднощі, – країна з величезним потенціалом, і, фактично, в цей момент вона реформується, намагається зруйнувати стіни, знайти нові шляхи»[6]. **Тому, незважаючи на заклики Ердогана в тому, що мир, стабільність та добробут мають стати спільними цілями країн-членів ОЧЕС, а сама організація має бути інструментом для вирішення основних регіональних проблем, у багатьох країн залишаються відмінності у поглядах щодо подальшої співпраці в рамках цієї організації**.

1. <http://mfa.gov.ua/ua/news-feeds/foreign-offices-news/57438-vice-premier-ministr-ukrajiniministr-jekonomichnogo-rozvitku-ta-torgivli-ukrajini-stepan-kubiv-zdijsniv-vizit-do-turechhini-z-metoju-uchasti-u-juvilejnomu-samiti-z-nagodi-25-richchya-organizaciji-chornomorsyкого-jekonomichnogo-spivrobitnictva>
2. <http://ua.interfax.com.ua/news/general/423060.html>
3. <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety-svitovi-dyskusiyi/oches-u-gluhomu-kuti>
4. http://www.mfa.gov.tr/site_media/html/bsec-summit-declaration.pdf
5. <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2017/05/22/black-sea-countries-should-focus-on-common-values-not-differences-erdogan-say>
6. <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety-svitovi-dyskusiyi/pro-platformu-dlya-dialogu-ta-chornomorsku-identychnist>

Двосторонні відносини**Чехія*****Посол України в Чехії Євген Перебийніс зустрівся із заступником Міністра оборони Чеської Республіки Якубом Ландовським.*****16.05.2017**

16 травня відбулася зустріч Посла України в Чехії Євгена Перебийноса із заступником Міністра оборони Чеської Республіки Якубом Ландовським, в ході якої було обговорено підготовку до візиту в Україну Міністра оборони ЧР Мартіна Стропніцко.

Українська сторона приділяє важливу увагу цьому візиту, який дасть змогу значно активізувати двосторонню співпрацю у військовій та військово-технічній сферах. Взаємодія з Чехією як членом НАТО на цих напрямках становить інтерес для обох країн в контексті безпекових загроз, які сьогодні постають і перед Україною, і перед євроатлантичною спільнотою.

Я.Ландовський підтвердив чітку позицію Чеської Республіки щодо підтримки територіальної цілісності України і запевнив, що його країна і надалі готова надавати нашій державі всю необхідну допомогу у її боротьбі з російською агресією.

Було обговорено взаємодію двох країн в рамках міжнародних безпекових організацій, в тому числі в контексті сприяння з боку Чехії у проведенні Україною реформування Збройних Сил з метою досягнення ними стандартів НАТО.

Також відбувся обмін думками щодо досвіду обох країн у протистоянні гібридним, в тому числі інформаційним, загрозам.

*МЗС України****Міністри оборони України та Чехії підписали Спільну заяву за підсумками робочої зустрічі.*****29.05.2017**

У Києві, міністри оборони Чеської Республіки та України провели робочу зустріч, у ході якої обговорили ряд важливих питань. Зокрема, безпекову ситуацію на сході України та шляхи поглиблення двостороннього співробітництва.

Після завершення зустрічі глави оборонних відомств України та Чехії підписали Спільну заяву, в якій задекларували готовність до подальшого поглиблення взаємодії в оборонній сфері з метою консолідації зусиль у забезпеченні миру та безпеки як в Європі, так і за її межами.

Сторони досягли домовленості щодо продовження активного діалогу з питань співробітництва у галузі оборони між двома країнами на всіх рівнях протягом 2017 року.

Міністр оборони Чеської Республіки наголосив на всебічній підтримці європейських та євроатлантичних прагнень України, насамперед процесу реформування Збройних Сил України з метою досягнення повної взаємосумісності зі Збройними Силами країн-членів НАТО.

МЗС України

Ізраїль

Прем'єр-міністр України обговорив із Міністром оборони Ізраїлю перспективи поглиблення військово-технічного співробітництва країн.

16.05.2017

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман та Міністр оборони Ізраїлю Авігдор Ліберман під час зустрічі в Єрусалимі обговорили можливості посилення співробітництва країн у військово-технічній сфері.

"Україна зацікавлена в розвитку взаємовигідного співробітництва з Ізраїлем у військово-технічній сфері", - наголосив Глава українського Уряду на початку зустрічі.

Прем'єр-міністр України поінформував ізраїльську сторону про ситуацію на Донбасі, зокрема про останні обстріли проросійськими бойовиками Авдіївки, унаслідок чого загинули мирні жителі. Обстріли з боку бойовиків на Донбасі не припиняються, наголосив Володимир Гройсман та підкреслив, що врегулювання ситуації на Донбасі можливо виключно шляхом імплементації російською стороною Мінських домовленостей.

У зв'язку із російською гібридною війною демократичний світ має демонструвати подальшу солідарність, наголосив Володимир Гройсман, та закликав Уряд Ізраїлю надати Україні допомогу, необхідну для забезпечення потреб вітчизняного сектору безпеки і оборони.

Україна також сподівається на тверду позицію Ізраїлю у питаннях невизнання незаконної анексії Криму та підтримки територіальної цілісності України, зауважив Глава Уряду.

Окремо він висловив зацікавленість України у досвіді Ізраїлю щодо лікування та реабілітації учасників бойових дій.

Урядовий портал

Польща

Відбулися політичні консультації між зовнішньополітичними відомствами України та Республіки Польща

18.05.2017

В день 25-річчя Договору між Україною і Польщею про добросусідство, дружні відносини і співробітництво, відбулися політичні консультації на рівні керівників територіальних департаментів МЗС України та МЗС Республіки Польща.

Сторони предметно розглянули актуальні питання українсько-польського співробітництва та шляхи подальшої взаємодії з двостороннього, європейського та міжнародного порядку денного.

У ході консультацій було обговорено графік політичного діалогу на найвищому рівні на поточний рік, результати діяльності двосторонніх інституційних механізмів, стан співробітництва в прикордонній сфері, а також шляхи подальшого зміцнення гуманітарної співпраці у контексті примирення та увічнення місць пам'яті.

З українського боку висловлено стурбованість стосовно демонтажу українського пам'ятника у с. Грушовичі (Підкарпатське воєводство, Республіка Польща) та підкреслено необхідність проведення консультацій уповноважених структур двох країн для вирішення існуючих проблемних питань.

З польського боку було порушено питання щодо охорони дипломатичних та консульських установ Республіки Польща в Україні.

Значну увагу було приділено реалізації Мінських домовленостей та розвитку подій на Донбасі. Сторони наголосили на важливості дотримання режиму економічних санкцій проти Росії до повного виконання нею взятих на себе зобов'язань у рамках Мінського процесу та відновлення територіальної цілісності України. Було наголошено на необхідності активної присутності сторони ЄС у рамках реалізації низки проектів з відбудови територій, які постраждали від російської агресії.

Окремо було обговорено питання європейської та євроатлантичної інтеграції України, насамперед вдосконалення ініціативи ЄС «Східне партнерство».

МЗС України

Кіпр

Зустріч Міністра закордонних справ України П.Клімкіна з Президентом Республіки Кіпр Н.Анастасіадісом.

19.05.2017

Двостороння зустріч Міністра закордонних справ України Павла Клімкіна з Президентом Республіки Кіпр Нікосом Анастасіадісом відбулася 19 травня 2017 року. Під час розмови сторони обговорили широкий спектр актуальних питань порядку денного двосторонніх відносин, наголосивши на відмінному стані сучасного співробітництва між Україною та Республікою Кіпр в політичній та економічній сферах.

Н.Анастасіадіс підтвердив принципову підтримку Республікою Кіпр суверенітету, незалежності та територіальної цілісності України, а також реалізації санкційної політики ЄС щодо РФ.

П.Клімкін наголосив на продовженні підтримки Україною розв'язання т.зв. «кіпрського питання» - проблеми політичного об'єднання острова на основі відповідних резолюції РБ ООН та за сприянням ЄС.

Кіпрська сторона привітала Україну із нещодавнім рішенням ЄС щодо подальшої лібералізації візового режиму для громадян України та вдалим проведенням в м. Києві пісенного конкурсу «Євробачення-2017».

Н.Анастасіадіс поновив запрошення Президенту України П.Порошенку відвідати Республіку Кіпр з офіційним візитом.

МЗС України

Словенія

Посол України в Словенії М.Бродович провів зустріч з главою словенської делегації в Парламентській Асамблеї ОБСЄ А. Бах Жіберт

24.05.2017

24 травня ц.р. Посол України в Словенії М.Бродович в Державних Зборах (Парламенті) РС провів зустріч з Главою словенської делегації в Парламентській Асамблеї ОБСЄ А. Бах Жіберт.

Виходячи з незмінності підтримки Словенією суверенітету і територіальної цілісності України, а також невизнання нею незаконної окупації Росією АР Крим, в ході зустрічі були обговорені питання взаємодії словенської та української делегацій під час 26-ї щорічної літньої сесії ПА ОБСЄ (5-9 липня 2017 р., м.Мінськ, Республіка Білорусь).

Під час зустрічі Посол М.Бродович також обговорив з депутатом А. Бах

Жіберт поточну ситуацію на сході України (у т.ч. підбив автомобіля СММ ОБСЄ) з акцентом на невиконанні російською стороною Мінських домовленостей.

МЗС України

Туреччина

25-26 травня 2017 р. Перший заступник Міністра Вадим Пристайко відвідав із робочим візитом Анкару

27.05.2017

25-26 травня 2017 р. Перший заступник Міністра Вадим Пристайко відвідав із робочим візитом Анкару з метою участі у Міжнародній конференції з нагоди 25-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Туреччиною.

Особлива увага під час цього заходу була прикута російській агресії на Донбасі та перспективам деокупації Криму.

У рамках візиту Вадим Пристайко провів політичні консультації із заступником Міністра закордонних справ Туреччини Ахметом Йилдизом. Під час переговорів А.Йилдиз запевнив, що позиція Туреччини у питанні підтримки територіальної цілісності та суверенітету України залишається принциповою та незмінною.

Під час перебування у турецькій столиці Вадим Пристайко пробрифінгував іноземних послів, акредитованих в Туреччині, про розвиток внутрішньополітичних процесів в Україні, а також дав інтерв'ю низці місцевих ЗМІ.

МЗС України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Реакція на закриття російських сайтів та маніпуляції УПЦ РП

16 травня президент України Петро Порошенко підписав Указ № 133/2017 щодо санкцій проти «1С», «ВКонтакте», «Однокласників», «Яндекс» та інших інформаційних ресурсів РФ. Також опубліковано список фізичних та юридичних осіб, проти яких застосовані санкції. У списку 1228 фізичних осіб та 468 – юридичних [1].

Дане рішення призвело до шквальної реакції як з боку українського суспільства так і з боку міжнародних партнерів. Генсек Ради Європи Турбйорн Ягланд висловив занепокоєння з приводу рішення Києва щодо санкцій проти низки російських сайтів в Україні. «Блокування соціальних мереж, пошукових систем, поштових служб і новинних веб-сайтів суперечить нашому спільному розумінню свободи вираження думок і свободи засобів масової інформації. Крім того, такі широкі заборони не відповідають принципу пропорційності», - заявив Ягланд [2].

Юргіс Вільчинскас, керівник відділу преси та інформації представництва ЄС в Україні заявив: «Ми знаємо про рішення Ради національної безпеки і оборони України заблокувати ряд російських онлайн-сервісів, включаючи популярні соціальні медіа-платформи в Україні в рамках обмежувальних заходів, прийнятих Україною». Він додав, що ЄС чекає від української влади роз'яснень, зокрема щодо тимчасового характеру санкцій [3].

НАТО відреагував на заборону російських сайтів заявою, що таке рішення - це питання безпеки, а не свободи слова. «Свобода слова охоплюється цим діалогом. Ми віримо у відданість України своїм міжнародним зобов'язанням, і тому, що в країні діє система стримувань і противаг», - заявили в НАТО [4].

МЗС Росії, як завжди, цинічно зазначило: «Байдуже ставлення влади до будь-яких міжнародних норм права і моралі, своїх зобов'язань у сфері захисту прав і свобод людини стали буденним явищем. Побоюючись найменших ознак інакомислення в країні, київський режим семимильними кроками рухається до побудови авторитарної держави, в якій свобода слова і безперешкодний доступ до інформації піддаються жорстким обмеженням» [5]. І ці слова каже Росія, яка порушувала і порушує норми міжнародного права, втрутилася в Україну та окупувала частину її території ще й згадує про право та мораль. У цій заяві продемонстровано один із проявів гібридної війни проти України. Як відомо,

пізніше після публікації цієї заяви розпочалися хакерські атаки на сайт Президента України.

Служба безпеки України зазначила, що російські спецслужби ведуть гібридну війну проти населення України, використовуючи у своїх спеціальних інформаційних операціях «ВКонтакте», «Однокласники», «Mail.ru» та ін. Служба безпеки України постійно фіксує активне поширення через такі ресурси антиукраїнських закликів до радикальних протестних акцій з використанням зброї. Керівництво інтернет-ресурсів, що потрапило до санкційного списку, жодного разу не відреагувало на численні звернення Служби безпеки України [6].

Нині вже не тільки Україна відчуває наслідки діяльності російських кібервійськ. Факти щодо втручання Росії у вибори США та Франції говорять самі за себе. Тому, рішення про блокування російських інтернет-ресурсів в умовах гібридної війни Росії є цілком виправданим. Більше того, воно мало б бути прийняте набагато раніше, однак ми продовжуємо наздоганяти згаяне, але поки що так і не навчилися передбачати та використовувати превентивні методи в інформаційній безпеці.

Ще однією «гойдалкою», яка розхитувала суспільство України стала реакція прихожан УПЦ РП на законопроекти про церковно-державні відносини в Україні: №4128 – «Про свободу совісті та релігійні організації (щодо зміни релігійними громадами підпорядкованості)» і № 4511 – «Про особливий статус релігійних організацій, керівні центри яких знаходяться в державі, яка визнана Верховною Радою України державою-агресором». В день розгляду законопроектів УПЦ МП показала, що її підтримує значна частина українського суспільства. Так під стіни Верховної Ради прийшли понад 6 тисяч вірян, які були проти прийняття цих законів.

Закон №4128 передбачає внесення змін до Закону України «Про свободу совісті і релігійні організації». Його суть полягає в тому, що парафіяни зможуть самостійно визначати підлеглисть своєї церковної громади. Для цього вони збираються разом, обговорюють та голосують. Законопроект, внесений до порядку денного парламенту під номером 4511, передбачає особливий статус і умови роботи для релігійних організацій керівні центри яких знаходяться у країні-агресорі. У документі не згадуються ані назви церков чи релігійних громад, ані якась конкретна країна: він лише посилається на державу, яку визнала агресором Верховна Рада [7].

Питання релігії завжди було чутливим. Очевидно, що країна агресор має потужний антиукраїнський вплив на свідомість прихожан УПЦ МП, який має відверто диверсійний характер. Відтак, Законопроекти, № 4511 та №4128 стосуються також питань національної безпеки і написані в дусі демократичних принципів, які дають релігійній громаді право самим обирати до якої церкви їм належати. Держава не може допустити коли церква що має іноземне підпорядкування стає інструментом агресії проти України, тож такі закони є вкрай необхідними. Одночасно важливо вибудувати стратегію комунікативної політики з віруючими та пояснювати основні причини таких законопроектів.

1. <http://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>
2. <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/05/17/7065808/>
3. <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/05/19/7065927/>
4. <https://www.unian.ua/politics/1926284-pitannya-bezpeki-v-nato-prokomentovali-blokuvannya-rosijskih-saytiv-v-ukrajini.html>
5. http://www.mid.ru/foreign_policy/news/-/asset_publisher/cKNonkJEo2Bw/content/id/2756619

6. <https://ssu.gov.ua/ua/news/1/category/2/view/3356#sthash.6GaMqYB6.dpbs>
7. <https://www.radiosvoboda.org/a/28494970.html>